

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φ Τ Λ Δ Ο Ν Ε Β Δ Ο Μ Α Δ Ι Α Ι Ο Ν
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΑΓΩΝ

ΟΤΙ δὲν εὐρισκόμεθα εἰς ἐθνικὴν εὐθυμερίαν οὐδεὶς βεβαίως δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Πάντες οἱ ἐθνικοὶ ἡμῶν κλάδοι εὐρισκονται εἰς παρακμὴν καὶ σχεδὸν εἰς ἀποσύνθεσιν. Ἡ Ἐκκλησία, ἄνευ ζωῆς, ἔχασε σχεδὸν πᾶσαν ἐπιρροὴν καὶ ὁσημέραι χάνει ἐπὶ πλέον, ἀποκλεισθεῖσα εἰς τοὺς τύπους τῆς λατρείας μᾶλλον παρὰ εἰς τὸ ζῶν πνεῦμα τοῦ εὐαγγελίου. Ἡ παιδεία, νεκρὰ καὶ σχολαστικὴ, μόλις διαμορφώνει ἡμιμαθεῖς τινες, χωρὶς οὔτε τὸ ἦθος νὰ ναπλάσῃ, οὔτε τὸ πνεῦμα νὰ ἀνυψώσῃ, οὔτε μὲ ὑγιεῖς καὶ πρακτικὰς ἰδέας νὰ ἐφοδιάζῃ τοὺς ἑαυτῆς τροφίμους, διὰ τὰς δυσκόλους ἀνάγκας τῆς καθήμεραν ζωῆς. Ἡ δικαιοσύνη, ἀνίσχυρος νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς ἑαυτὴν ἐμπιστοσύνην, συνεργῶσα πολλὰκις εἰς τὸ νὰ εἶδῃ, τὸνναντίον θάρρος εἰς τοὺς ἐπιτηδεύουσι καὶ πανούργους καὶ νὰ πτοῖ τοὺς ἐπιθυμούντας νὰ ζῶσιν ἀσφαλῶς καὶ ἡσυχῶς ὑπὸ τὴν ἰσχύον τῆς, καταρθώνει μᾶλλον νὰ ἦναι τὸ καταφύγιον τῆς ἀδικίας παρὰ ἢ προστατίς τοῦ δικαίου. Ἡ ἀστικὴ ἀσφάλεια, εἰς ἄκρον ἐπισφαλεστάτη, μᾶλλον τρομάζει παρὰ ἐμπνέει θάρρος καὶ πεποιθήσιν εἰς τοὺς ζητοῦντας τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἡσυχὴν καταβίωσιν. Ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία, εὐρισκομένη εἰς τὸ χειρότερον σημεῖον τῆς δυσπραγίας, δημιουργεῖ κοινωνικὰς δυσχερείας καὶ λαϊκὴν πτωχείαν, ἧτις εἶναι ὁ κυριώτερος τοῦ ἐγλήματος καὶ τῆς διαφθορᾶς παράγων ἐν ταῖς κοινωνίαις. Τὸ ἐγκλήμα πολλαπλασιάζεται. Ἡ διαφθορὰ αὐξάνει. Τὰ ἦθη χαλαροῦνται. Οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ συντρίβονται. Ἡ εὐσέβεια σκώπιται καὶ καταφρονεῖται. Ὁ κτηνώδης συμφεροντολογικὸς ἐγωϊσμὸς κυριαρχεῖ. Ἡ αἰσχροπότης μολύνει τὸν ὀρίζοντα. Ὁ ἀλκοολισμὸς ἐπὶ πᾶσι τούτοις ὑπεισδύων, ἐπαπειλεῖ ὀλέθρους καὶ καταστροφὰς. Βεβαίως δὲ πάντα ταῦτα δὲν εἶναι δυνατόν ποτε νὰ παριστώσιν κοινωνικὴν ἢ ἐθνικὴν εὐθυμερίαν· εἶναι τὸνναντίον ἢ ζῶσα εἰκὼν τῆς χειροτέρας ἠθικῆς καὶ οικονομικῆς παρακμῆς μιᾶς χώρας.

Τὰς βεβαίως ἐρωτῶμεν πῶς εἶναι δυνατόν ἢ ἐθνικὴ αὕτη παρακμὴ νὰ σταματήσει καὶ, τὸνναντίον μάλιστα, τὸ ἔθνος νὰ ἐπικινήσῃ, ἡμέρας καλλιτέρας καὶ εὐτυχιστέρας;

Θὰ ἦτο εὐκόλον ἴσως, ἂν ἤρχιζε μία μεγάλη ἀναμόρφωσις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους, μὲ κεφαλὴν τοὺς πολιτικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς ἀρχόντας. Θὰ ἦτο τοῦτο ἐν ἑαυτῷ ἀναγεννήσεως μιᾶς χώρας, μεγαλύτερον παρ' ὅσον ἦτο ἢ ἀπὸ τῆς δουλείας ἀνάστασις τοῦ ἔθνους· διότι τοῦτο θὰ ἦτο ἢ πνευματικὴ, ἐξανάστασις ἀπὸ χειροτέραν δουλείαν ἀκόμη, τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν δουλείαν. Οὐχ ἦττον οὐδεμία ἐλπίς ἐπιφαίνεται μιᾶς τοιαύτης μεγάλης ἀναμορφωτικῆς ἐργασίας. Ἀπ' ἀντιθέτου μάλιστα καὶ ἂν ἠλπισαμέν τι εἰς ὑποσχέσεις κυβερνητῶν καὶ ἀρχόντων, ἂν ἐραντάσθημεν ἔστω καὶ μερικὴν τινα ἀναγέννησιν, βλέπομεν ἤδη τὸ πᾶν διαψευδόμενον καὶ τοὺς ὀρίζοντας ἐπὶ μᾶλλον ζοφερούμενους καὶ τὴν καταιγίδα τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπιταχύνουσαν τὴν πορείαν τῆς. Ἀλλοίμονον! Οὐτε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν δραστήρια μέτρα, οὔτε ἀπὸ τὴν Πολιτείαν καὶ τὴν Παιδείαν ἐλπίς! Οὕτω ὁ ἀγὼν τῆς πνευματικῆς ἐξανάστασεως, ὁ ἀγὼν τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως ἀπομένει πλέον εἰς τὰ ἄτομα καὶ καθίσταται δυσχερέστερος.

Δὲν πρέπει νὰ κλαύσωμεν ἐπὶ τῇ περιστάσει, οὐδὲ ν' ἀπογοητευθῶμεν ἐπὶ τῇ ἀπελπισίᾳ, οὐδὲ νὰ ψάλλωμεν ἱερεμιάδας. Πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν ὡς ἄνδρες καὶ ὡς πατριῶται, πρὸ πάντων δὲ ὡς χριστιανοί. Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοῦ καὶ τὰς οἰκογενείας ἡμῶν. Ἄς ἐργασθῶμεν εἰς τὸν κύκλον μας τὸ κατὰ δύναμιν. Ἄς ἀγωνισθῶμεν καὶ ὑπὲρ δύναμιν ἀκόμη. Ἄς συνασπισθῶμεν ἐν ἐνότητι πνεύματος καὶ δράσεως οἱ ὁμοφρονούντες. Ἄς καταβάλωμεν εἰς μάχην καὶ εἰς ἀγῶνα καὶ εἰς χρέμα πᾶν ὅ,τι δυνάμεθα, μέχρι καὶ τοῦ ὀβολοῦ τῆς χήρας ἀκόμη καὶ τοῦ βραχίονος τοῦ παιδίου. Μὲ τὴν ἱεράν πεποίθησιν ὅτι ὁ ὑπὲρ ἀναμορφώσεως ἀγὼν ἡμῶν εἶναι ἐπίσης ἅγιος καὶ θεῖος, ὅσον καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους τῶν

πατέρων ἡμῶν, ἃς ἀφοσιωθῶμεν εἰς τὴν ἰδέαν, ἃς θυσιασῶμεν καὶ τὰ φίλτατα ἡμῶν καὶ ἃς θυσιασθῶμεν, ὅπως ἐκεῖνοι μετ' ἀταπαρνήσεως ἠγάτας. Θερμοὶ καὶ ἐμπνευσμένοι, ἃς ἀνυψώσωμεν τὴν σημαίαν τῆς ἰδέας καὶ ἃς γείνωμεν ἀπόστολοι τῆς ἀναμορφώσεως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Ἡ ἀναμόρφωσις πρὸ πάντων ἀπαιτεῖ τοῦτο ἀπὸ τοὺς θερμότερους τῶν ἀναγνωστῶν καὶ τῶν φίλων τῆς. Καὶ ἀναμένει. Εἴθε δὲ νὰ μὴ διαψευθῇ εἰς τὰς ἐλπίδας τῆς, ὅτι ὑπάρχουσιν εἰσέτι χριστιανοὶ καὶ πατριωτικαὶ καρδίαι ἐν τῷ ἔθνει, ἔτοιμοι ν' ἀναλάβωσιν ἀγῶνα, τὸν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐθυμερίας ἀγῶνα, ὅστις καὶ πάντοτε μὲν, ἰδίᾳ ὅμως κατὰ τὰς δυστυχεῖς περιστάσεις, ὀφείλει νὰ ἦναι ὁ πρότιςτος τῶν ἀγῶνων ἐκάστου χριστιανοῦ πολίτου.

Θὰ χρειασθῇ οὕτω καὶ χρόνος μακρὸς καὶ μόχθος οὐ μικρὸς μέχρις οὗ τάποτε λείψματα μιᾶς κολοσσάικης ἀναμορφωτικῆς ἐργασίας δικαιοσύνης ὅλους τοὺς ἀγῶνας καὶ ὅλους τοὺς μόχθους, ὅσους θέλουσι καταβάλλῃ μυριοτρόπως αἱ ἀγαθαὶ καὶ πατριωτικαὶ ψυχαὶ εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐνεργειῶν τῶν οὐχ ἦττον οἱ ἱεροὶ ἀγῶνες οὐδέποτε ἀποτυγχάνουσιν, ἀντὶ δέ, ὅπως φέρεται ἢ νεολαία τοῦ ἔθνους εἰς τὸν ὀλεθρον καὶ τὴν καταστροφὴν, νὰ ἔχωμεν ἡμέρας χειροτέρας καὶ γενεὰν χειρότερας τῆς παρούσης, τὸνναντίον θέλομεν τοῦλάχιστον συγκρατήσῃ τὴν καταστροφὴν, καὶ ἂν δὲν εὐτυχίσωμεν ἡμεῖς νὰ ἴδωμεν εὐχαιρότερας ἡμέρας ἐν τῷ ἔθνει, θέλουσιν ἀπολαύσῃ τὴν εὐτυχίαν ταύτην τὰ τέκνα ἡμῶν πάντως. Δι' ἡμᾶς καὶ αὕτη μόνη ἢ εὐτυχία θὰ ἦναι ἀρκετὴ, τὸ νὰ δυνῆσθωμεν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατοῦ κλίνης ἡμῶν μὲ ἡσυχον καὶ γαλήνην συνειδήσιν νὰ εἴπωμεν: ἌΤὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγωνίσθημεν, τὸν δρόμον ἐτελέσαμεν, τὴν πίστιν ἐτηρήσαμεν, λοιπὸν ἀπόκειται ἡμῖν ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος!»

Εὐτυχὴς ὅστις οὕτω συντελέσῃ τὴν ζωὴν του, ζήσας καὶ ἀφοσιωθείς εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ! Μακάριος καὶ τρισμακάριος καὶ ὑπὲρ τοὺς πεσόντας ἐν τῷ πεδίῳ τῆς τιμῆς ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων! Διότι ὑπὲρ τὸ ἐν πολέμῳ